

АГЕНЦИЯ ЗА УСТОЙЧИВО ЕНЕРГИЙНО РАЗВИТИЕ

Проект на Дългосрочна национална стратегия за подпомагане обновяването на националния фонд от жилищни и нежилищни сгради 2021-2050 г.

Ивайло Алексиев
Изпълнителен директор

Климат и енергия: стратегическа рамка, финансови механизми и техническа подкрепа за местните власти

Конференция на ЕкоЕнергия

29.04.2020 г.

Работна група за изготвяне на проект на Стратегия

Министерство на енергетиката

Агенция за устойчиво енергийно развитие

Министерство на регионалното развитие и благоустройството:

Дирекция “Жилищна политика”

Дирекция “Технически правила и норми”

Фонд мениджър на финансови инструменти в България

Подпомагана с консултации от:

Европейска банка за възстановяване и развитие

Европейски институт за енергийни характеристики на сградите (Building Performance Institute Europe)

Проектът на Стратегия е съобразен с ПРЕПОРЪКА (ЕС) 2019/786 НА КОМИСИЯТА от 8 май 2019 година относно санирането на сгради (нотифицирано под номер C(2019) 3352)

Преглед на Националния сграден фонд

(1)

Сградите в България са строени основно в периода 1959-1987 г.

Относителен дял на
необновените сгради
към 2020 г. :

- Жилищни - 65%
- Нежилищни - 35%

- 90% от жилищните сгради са еднофамилни
- РЗП на еднофамилните и многофамилните сгради са приблизително еднакви

- 96,6% от жилищните сгради и жилища са собственост на физически лица

- **Нежилищни сгради:**
частна собственост - 56,62%
държавни и общински - 29%

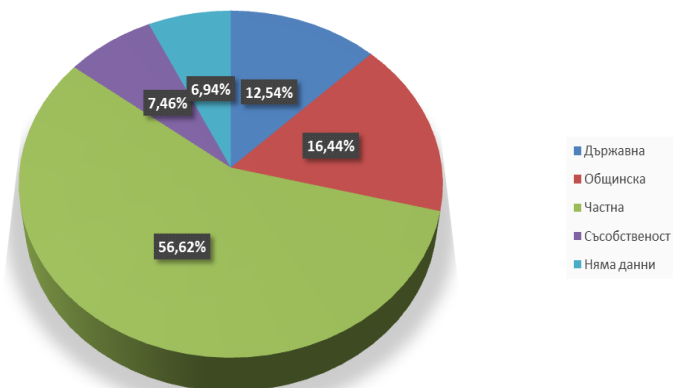
Преглед на Националния сграден фонд

(2)

	РЗП м ²
Сгради за обществено обслужване	104 923 286
Жилищни сгради	240 614 647

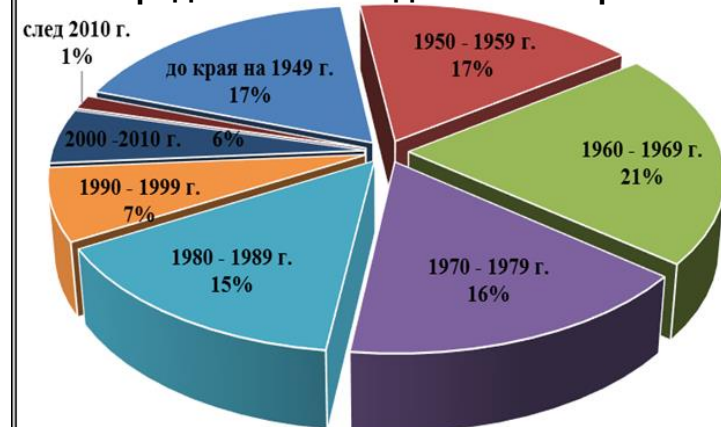
Сгради за обществено обслужване

Разпределение по собственост

Жилищни сгради

Разпределение по година на построяване

Определяне на икономически ефективни подходи за обновяване

За целите на Стратегията е извършен анализ на **примерни единични мерки за енергоспестяване в сградите**, препоръчани от институциите, органите, службите и агенциите на европейския съюз, в т.ч. препоръки на ЕК за установяване на изисквания към сградните инсталации (член 8 (1) от ДЕХС)

Изследване за чувствителност по процедурата „cost optimality“ в съответствие с Делегиран регламент (ЕС) № 244/2012

NPV > 0

Икономическият показател „**нетна настояща стойност**“ на глобалните разходи за конкретен пакет от ЕСМ трябва да е положително число

Пакети от мерки

Приоритетната целева група са сградите с най-лоши енергийни характеристики от клас E, F, G.

Нежилищни сгради

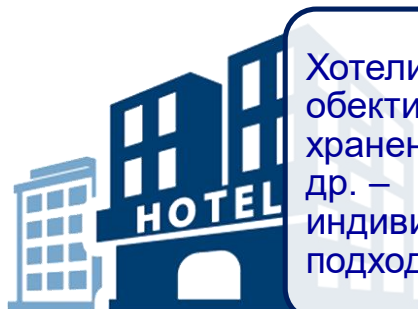
- 8 пакета ЕСМ за:
 - Административни сгради
 - Училища
 - Детски градини
 - Болници

Жилищни сгради

- За еднофамилни сгради – 11 пакета с ЕСМ
- За многофамилни сгради – 10 пакета ЕСМ

Други публични сгради

Хотели, търговски обекти, обекти за хранене, гари и др. – индивидуален подход

За всички типове сгради има и пакети от ЕСМ, които водят до постигане на висок клас енергийна ефективност или изискванията за Сграда с близко до нулево потребление.

Основни констатации от прегледа и анализа на сградния фонд

Жилищни сгради

Сградният жилищен фонд е като цяло неефективен, с лоши енергийни характеристики

Уязвимото (енергийно бедно) население не е концентрирано в обособени сгради/територии

Обособяването на „тесен“ сегмент с най-лоши характеристики понастоящем би било самоцелно и неефективно

Политиката да бъде насочена към прилагане на мерки за ЕЕ към всички групи жилищни сгради, като поетапно се включат сградите с най-голяма готовност за обновяване

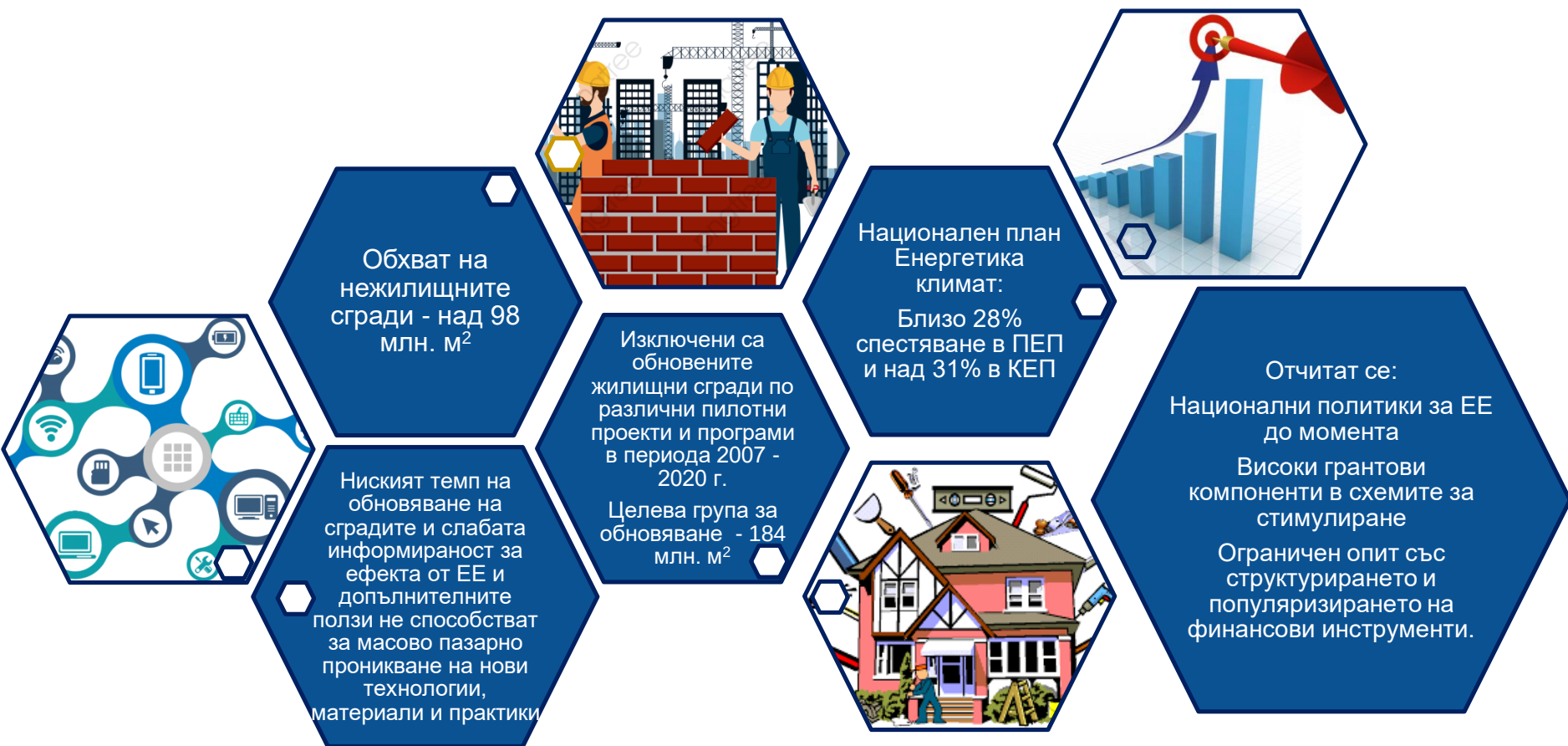
Нежилищни сгради

Популяризиране на модела за договори с гарантиран резултат

Групиране на проекти вкл. чрез създаване на он-лайн платформа или агрегатор за окрупняване и групиране на проекти:
техническа подкрепа, информация за възможно финансиране, мониторинг на изпълнените проекти, обратна връзка с възложителите

Подобряване на системата за събиране на данни за сградите и мониторинга на реализираните проекти

Условия за определяне на етапни цели

Пътна карта 2021 – 2050 г.

Индикатор		2021-2030	2031-2040	2041-2050
Спестявания на енергия общо	GWh/y	2 917	6 502	7 329
Жилищни сгради	GWh/y	2477	5 694	6 294
Нежилищни сгради	GWh/y	440	808	1 035
Обновена площ	m²	22 203 509	49 570 668	55 823 015
Жилищни сгради	m ²	19 026 656	43 735 175	48 343 297
Нежилищни сгради	m ²	3 176 852	5 835 493	7 479 718
Обновена площ от съществуващият сграден фонд в момента	%	8%	18%	20%
Спестяване на емисии CO ₂	тон	1 306 435	2 891 610	3 274 453
Жилищни сгради	тон	1 065 184	2 448 461	2 706 441
Нежилищни сгради	тон	241 251	443 149	568 012

Оценка на ползите в по-широк смисъл

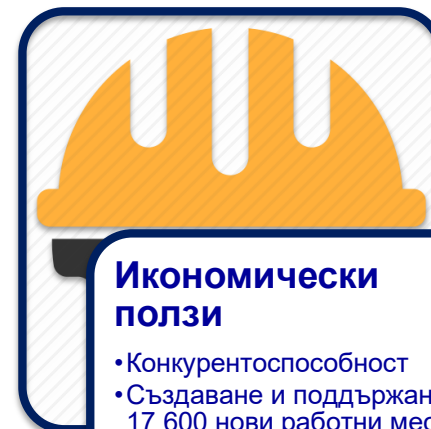

Екологични ползи
Намалени емисии
на парникови
газове - **1 307 kt**
CO₂екв
Борба с местното
замърсяване на
въздуха

Социални ползи

- Увеличение на дохода на домакинствата
- Намаляване енергийната бедност
- Ползи за здравето
- Допълнителен доход от **3 035 хиляди лева годишно**

Икономически ползи

- Конкурентоспособност
- Създаване и поддържане на 17 600 нови работни места 2021-2030 г.
- Допълнителен годишен ръст на БВП от 557 милиона лева към 2030 г.
- 6,9% намаление на общото потребление на секторите домакинства и услуги през 2030

Стратегически цели на Стратегията

(1)

Визия

•Сграден фонд на Република България, обновен и декарбонизиран до 2050 г., който осигурява високо качество на живот в здравословна, безопасна, енергийно ефективна, модернизирана и високотехнологична среда на обитаване, основана на комплекс от обвързани фактори, като активно участие на потребителите за ефективното използване на енергия, управление на производството и потреблението на енергия в сградата и професионално управление на сградния фонд

Стратегически цели на Стратегията

(1)

Стратегическа цел 1

Осигуряване на модерна, съвременна и икономически ефективна регулаторна рамка чрез извеждане на принципа „Енергийната ефективност на първо място“ в процеса на хармонизация на българското законодателство с правото на ЕС, сигурност на инвестициите в енергийна ефективност на сградите с поетапно намаляване на обществената цена на административното регулиране и засилен контрол върху спазване изискванията на законодателството

- Приоритет 1.1:** Хармонизиране на националните нормативни актове с европейското законодателство. Периодичен преглед поне веднъж на пет години на оптималните по отношение на разходите равнища на минималните изисквания за енергийните характеристики на сгради и сградни елементи, техническите норми за енергийна ефективност и системите за производство и потребление на енергия в сгради
- Приоритет 1.2:** Подобряване на условията за влягане в строежите на строителни продукти, които осигуряват изпълнението на основните изисквания към строежите, чрез хармонизирането им с развиващото се европейско законодателство, по отношение на устойчивото използване на природните ресурси и прилагането на принципите на кръговата икономика, енергийната ефективност, климатичните изменения, зелената инфраструктура.
- Приоритет 1.3:** Подготовка на сградите за интелигентно управление, насърчаване на високи нива на енергийна ефективност и постигане на изискванията за сгради с близко до нулево потребление на енергия (СБНПЕ). Въвеждане на съпътстващи инструменти: внедряване на системи за енергиен мениджмънт и използване на информационни и комуникационни технологии за осигуряване на по-добра свързаност на сградите към външни системи и по-добра реакция към нуждите на обитателите им.
- Приоритет 1.4:** Подобряване на законодателството свързано с управлението на етажната собственост и поддържането на сградите, професионалното управление на сградите.
- Приоритет 1.5:** Разработване на схема за проследяване и отчитане на резултатите от програмите за подпомагане на обновяването на сградите при системен мониторинг на техническите параметри и енергоспестяващия ефект.

Стратегически цели на Стратегията

(2)

Стратегическа цел 2

Осигуряване на устойчиви финансови инструменти за реализация на Дългосрочната стратегия за обновяване на сградите в България

•**Приоритет 2.1:** Осигуряване на финансови инструменти, подходящи за различни целеви групи и типове сгради. Използване на публично финансиране за допълнителни инвестиции от частния сектор и/или за преодоляване на специфични слабости на пазара. Оптимално използване на достъпния финансов ресурс от Европейски и международни фондове, институции, програми и частни източници на финансиране

•**Приоритет 2.2:** Развиване на схемата за задължения за енергийна ефективност, осигуряване на възможности за участие във фондове и механизми за изпълнение на задълженията и развитие на пазара за енергийноефективни услуги

Стратегическа цел 3

Подкрепа за изграждане на административния и професионален капацитет на държавната администрация и местните власти, и на участниците в инвестиционния процес

•**Приоритет 3.1:** Развитие на административния и техническия капацитет на държавните и местните власти

•**Приоритет 3.2:** Подкрепа за изграждане на професионален капацитет на участниците в инвестиционния процес

•**Приоритет 3.3:** Изпълнение на национална комуникационна кампания

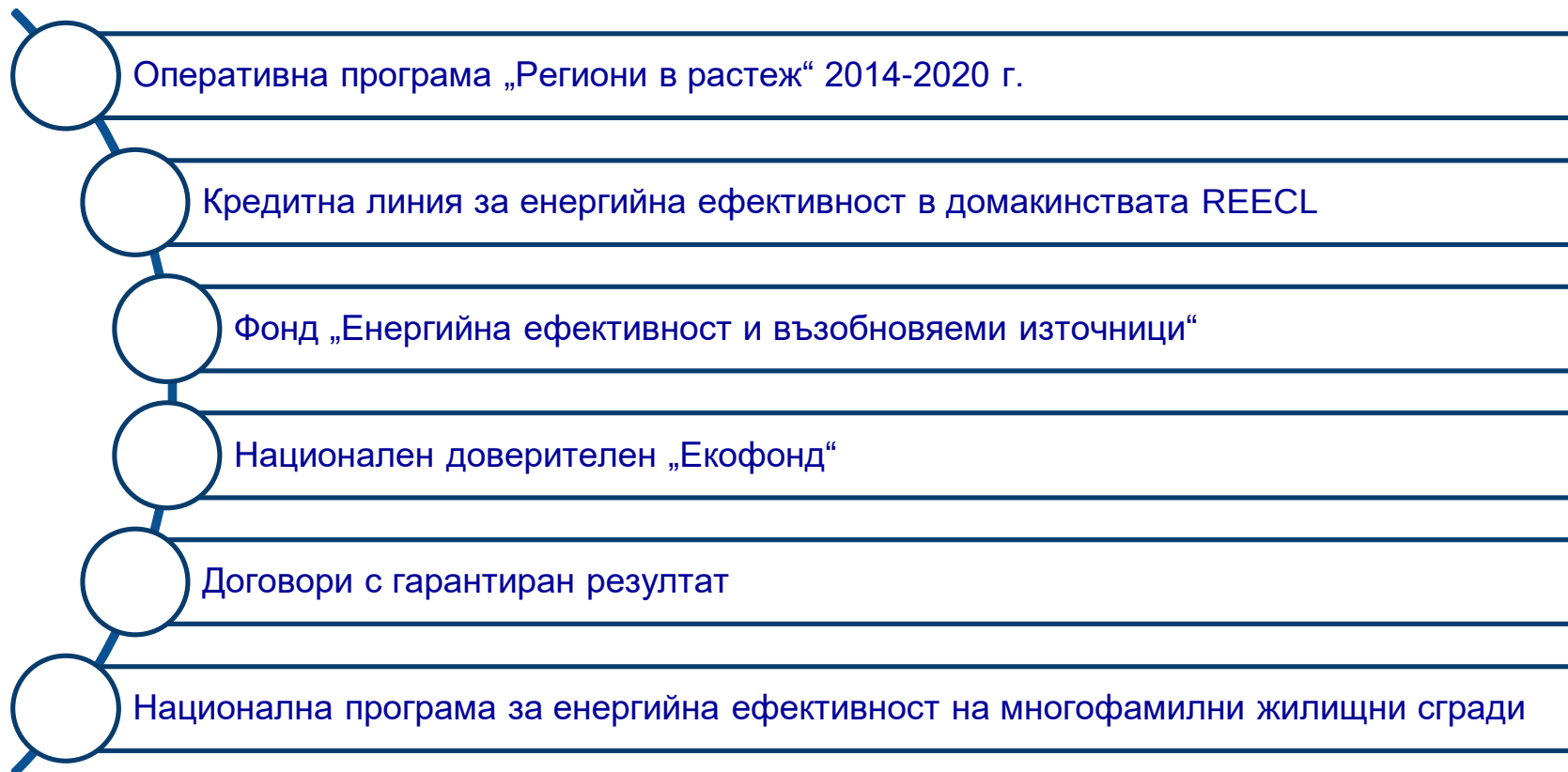
•**Приоритет 3.4:** Подкрепа за научно-изследователска и приложна дейност за иновации и нови технологии за енергоспестяване и възобновяема енергия в сградите

Необходимии инвестиции до 2050 г.

	2021-2025	2026-2030	2031-2040	2041-2050
Инвестиции	лева/год.	лева/год.	лева/год.	лева/год.
Жилищни сгради	257 180 671	535 480 142	911 015 558	1 007 003 984
Нежилищни сгради	59 899 456	80 831 802	129 253 125	165 671 859
Общо на година	317 081 000	616 312 000	1 040 269 000	1 172 676 000
Общо за периода	1 585 405 000	3 081 560 000	10 402 690 000	11 726 760 000

- Осредняване на данните от разгледаните пакети
- Само мерките, свързани с енергийната ефективност (*без съпътстващи дейности, чийто размер достига до 30% над инвестицията за ЕСМ*)
- Разходи за конструктивни проблеми не са предмет на настоящата стратегия.

Съществуващи източници за финансиране

Възможности за нови източници, инструменти и механизми за финансиране

Национални фондове, финансови механизми и инструменти

„Зелени“
облигации

Енергийно
ефективни
(„зелени“) ипотeki

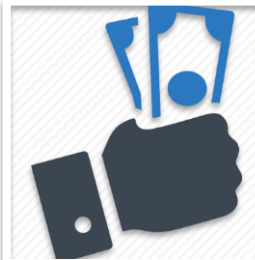
Специализирани
кредитни линии

Финансиране чрез
битови сметки (on-
bill financing)

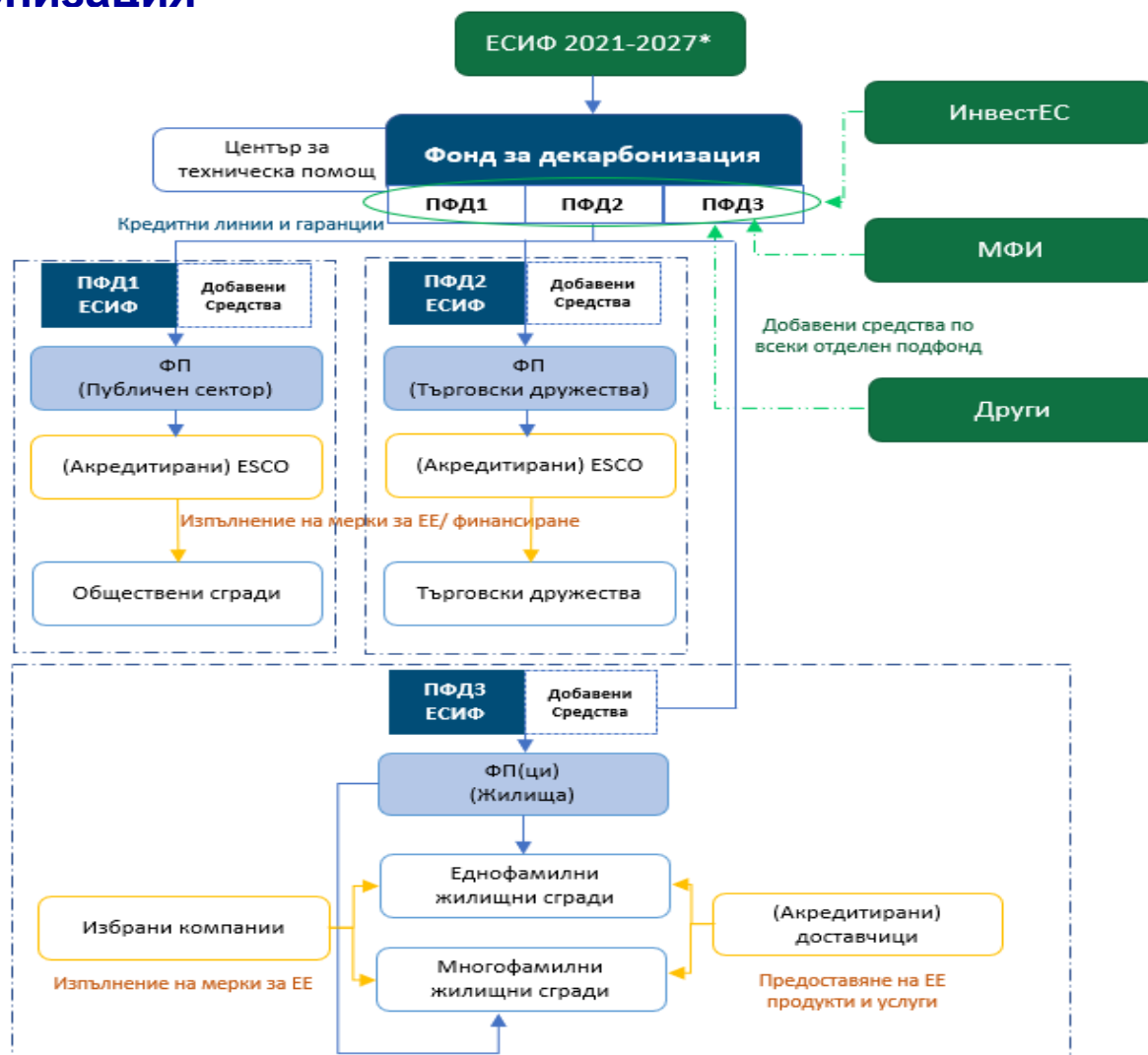
Гаранционни фондове
и механизми за
споделяне на кредитен
риск

Договори с гарантиран
резултат/ЕСКО

Револвиращи
фондове за енергийна
ефективност

Създаване на нови финансови механизми – Фонд за декарбонизация

*Средства по Европейските фондове за кохезионна политика

Обществени консултации, 5-6 март 2020 г.

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!

Ивайло Алексиев

Тел: +359 2 915 40 10

E-mail: ialeksiev@seea.government.bg

Web: www.seea.government.bg